

Zondag 20 oktober 1918 – enige editie

Vluchtelingen uit Noord-Frankrijk en België.

Men meldt ons uit Maastricht:

Alle voorbereidselen zijn getroffen om de vluchtelingen, die hier eerstdaags verwacht worden, te ontvangen. Er is een patrouille militaire wielrijders aangekomen, die estafettediensten zullen moeten verrichten. De vluchtelingen, die te voet aankomen, worden hier geregistreerd en van kaarten voorzien. Van hier worden ze vervoerd naar Meerssen, Valkenburg en Gronsveld, waar scholen en kloosters in gebruik worden genomen. Voor zieken wordt het vroegere postkantoor in gereedheid gebracht.

Ook wordt hier voorbereid de mogelijk noodzakelijke onderbrenging van gewonde militairen bij eventuele strijd aan onze grenzen. Reeds zijn in een der openbare lagere scholen slaappleatsen gereed, en ook is er een groot aantal nieuwe dekens aankomen. Dr. Muskens is met de leiding belast.

Uit Roermond meldt men ons:

in grensdorpen aan de oostgrens van België zijn reeds tal van vluchtelingen aangekomen, die wachten, om doorgelaten te worden. Te Maaseik, Bree en Molenbeersel bevinden zich reeds duizenden vluchtelingen. Zodra deze onze grens overschreden hebben, zullen ze in de te Neeritter, Ittervoort en Thorn ontruimde scholen en patronaten worden ondergebracht. Voor de zieken en zwakken worden nabij de grens barakken in gereedheid gebracht. Te Thorn zijn de timmerlieden bezig met het maken van slaapkribben. Tot ontvangst van de vluchtelingen zijn de nodige militaire en burgerlijke maatregelen genomen. Het eerste voedsel, dat hen door de in de grensdorpen gestationeerde militairen zal worden aangeboden,

bestaat uit warme spijzen. En degenen, die niet kunnen ondergebracht worden, gaan zoveel mogelijk per tram naar Roermond, waar voor de ontvangst alles is geregeld. Daar zijn reeds vijf bakkers aangewezen, die op het eerste bericht, dat de vluchtelingen op komst zijn, beginnen te bakken en dag en nacht zullen doorwerken; het daarvoor benodigde meel ligt gereed.

Londen, 19 oktober. Officieel Belgisch bericht: De Belgen zijn het kanaal Brugge-Gent overgetrokken en in de richting van Aalter opgemarcheerd.

Havre, 19 oktober. Officieel Belgisch weekbericht van 12 tot 18 oktober. De laatste dagen, die voorafgingen aan het tweede bedrijf van de slag in Vlaanderen, waren gekenmerkt door een grote zenuwachtigheid van de vijand. De Duitsers poogden zonder succes overrompelingen te doen en lieten elke keer gevangenen in onze handen achter.

De 14^e oktober zijn de Belgische en Franse troepen, met de Britten ter rechterzijde, tot de stormaanval overgegaan over een front van 20 km ten zuiden van het kanaal van Handzame. De vijand bood tevergeefs een wanhopige tegenstand; het elan van onze troepen was dermate, dat de bevochten vooruitgang aan het eind van de dag over het gehele aanvalsfront 4 tot 10 km bedroeg. De dorpen Handzame, Kortemark, Geite, Sint-Jozef, Hooglede, Beveren, Rumbeke en Sint-Eloois-Winkel werden bevrijd.

In het centrum heroverden de Fransen Roeselare stormenderhand. In de loop van de dag van 15 oktober vorderden de Belgen verscheidene kilometer noordelijk van de linie Handzame-Kortemark. De Fransen maakten zich van het plateau van Hooglede, alsmede van Gits en Gitsberg meester. Meer naar het zuiden namen onze infanteristen Lendeledede en bereikten de spoorweg Kortrijk-

Ingelmunster. De buit bedroeg voor deze gevechtsdagen meer dan 7000 gevangenen en 80 kanonnen, terwijl de volledige generale staf van een regiment door de Belgen werd gevangen genomen.

Vóór de 16^e had het aanvalsfront zich ten noorden van het kanaal van Handzame uitgebreid, was de IJzer bij Schoorbakke overschreden, waren de troepen Keiem voorbij, was Torhout overvleugeld, en onze linie tot het station van Wijnendale opgeschoven. Lichtervelde en Ardooe vielen de Fransen in handen en verder zuidwaarts nestelden onze dapperen zich in schitterende aanval te Bavikhove.

De 17^e week de verslagen vijand voor onze druk en blies hij, door de onzen op de hielen gezeten, de aftocht. Onze infanterie trok Oostende binnen en bereikte verder naar het oosten de linie Oudenburg-Zedelgem-Ruddervoorde. De Belgische ruitery stond voor de poorten van Brugge. In het centrum stonden de Fransen vlak voor Tielt. Wij werkten bij Harelbeke ten nauwste met de Britten samen. Overal hadden de bevrijde Belgen de vlaggen uitgestoken en ontvingen ze de geallieerde soldaten met onbeschrijflijke geestdrift.

De oorlogstoestand.

Begrijpelijkwijze zijn de Duitse toestandschrijvers niet scheutig met toelichtingen bij de stafberichten, nu hun troepen op het westelijk front bezet gebied ontruimen, vooral wat de Belgische kust aangaat. De Koelnische Zeitung schrijft daaromtrent:

De geslaagde voorwaartse beweging der Belgisch-Engelse legers van de boog van Ieper uit werd tot een toenemend gevaar voor de Duitse troepen tussen de zee en Diksmuide. Men moest rekening houden met de mogelijkheid, dat een opdringende tegenpartij over Torhout op Brugge aan weldra hun verbindingslijnen en zodoende de terugtocht zouden afsnijden. De aanvoering had derhalve bijtijds

bevel tot ontruiming van dit vak gegeven en ook de Duitse strijdkrachten ter zee waren al lang aan hun steunpunten aan de Vlaamse kust onttrokken zonder dat de vijand van die bewegingen lucht had gekregen of ze had gedwarsboomd. De tegenstand der Duitsers op de linie Diksmuide-Torhout strekte in de eerste plaats tot dekking van de aftocht van troepen en materiaal.

Gevoelsoverwegingen mochten bij de koele bestudering van de toestand geen gewicht in de schaal leggen en het marinekorps, dat zo lang trouw de wacht bij het kanaal had gehouden en alle aanvallen afgeweerd, moest zich neerleggen bij het bevel, de stelling op te geven.

Voor het opperbevel blijft de hoofdzaak, het front te verkorten, de tegenstander te dwingen, telkens weer frontaal storm te lopen en hem daarbij zware bloedige verliezen te berokkenen, terwijl de onze zo gering mogelijk dienen te blijven. In het nauwste verband met het prijsgeven van de kust staat de terugtocht uit Rijsel, Tourcoing, Roubaix en Douai op verder oostwaarts gelegen linies. Natuurlijk leggen de ententeberichten de overgang van deze steden in handen van hun legers als een rechtstreeks tactisch succes, ofschoon daarvan allerminst sprake is. Het besluit tot ontruimen werd al genomen en in een daad omgezet, toen de tegenpartij nog lang niet aan dit vak toe was. Het betreft bij die botsingen dan ook enkel gevechten met Duitse achterhoeden, die zwichtten voor de vijandelijke druk, zodra ze hun taak, de aftocht der hoofdmacht te dekken, hadden vervuld.

In noordwestelijk België.

Men seinde ons gisteren uit Terneuzen:

De verwachting, dat na een snelle ontruiming van de kust de Duitsers thans reeds ten oosten van het kanaal Gent-Terneuzen

teruggetrokken zouden zijn is niet bewaarheid. Te Zelzate zijn thans veel manschappen samengetrokken, voor het merendeel van de marine, die dus tot de uit het kustgebied gekomen manschappen behoren.

Aan de grens bij Sluis zijn nog geen ententetroepen te zien, maar wel de laatste Duitse patrouilles, die zich ter internering aanmelden. Gisterochtend bewogen zich veel vliegtuigen boven België. Hevig schieten evenals ontploffingen werden gehoord. Belgen kwamen over de grens en vertelden geen Duitsers meer te hebben gezien.

De Belgen en Engelsen, die al in Brugge zijn, herstellen op het ogenblik de bruggen om verder op te kunnen rukken. De geallieerden rukken blijkbaar zeer voorzichtig op. Vliegtuigeskaders worden hier en daar nog gezien en soms beschoten, zodat het Duitse eskaders moeten zijn. Enkele ontploffingen worden nog te Sluis gehoord, blijkbaar van depots, die nu pas de lucht ingaan.

Men meldde ons gisteren van de Zeeuws Vlaamse grens:

Op het ogenblik worden nog in de streek tussen Brugge en Maldegem gevechten geleverd tussen Engelse voorhoeden en Duitse achterhoeden. De Duitsers hebben de bruggen over het kanaal van Zelzate in de lucht laten vliegen. Vermoedelijk zullen de Duitsers morgen in de richting van Antwerpen terugtrekken. Er zijn veel geallieerde vliegers in de lucht.